

Droogte op de golfbaan

Waterschap verbood golfbanen twee maanden lang te beregenen met grondwater

In het gebied ten zuiden van Eindhoven tot aan de Belgische grens is er een te lage grondwaterstand. Dit is de nawee van de droogte van vorig jaar. Waterschap De Dommel, dat over het grondwaterpeil gaat, heeft in het voorjaar een onttrekkingsverbod uitgevaardigd voor boeren en sportveldbeheerders. Hoe gingen golfbanen om met dit verbod, en hoe kun je het tekort aan water opvangen? Wij vroegen het aan Smits Veldhoven, gespecialiseerd in totaaloplossingen voor verschillende typen beregening.

Auteur: Frank Blaauboer

4 min. leestijd

'Waterschap De Dommel heeft een onttrekkingsverbod van grondwater voor grasland ingevoerd voor het gebied ten zuiden van Eindhoven tot de Belgische grens. Agrarische ondernemers en grondeigenaren mogen hun grasland van 1 april tot 1 juni niet beregenen met grondwater. De grondwaterstand is in het stroomgebied van de Dommel afhankelijk van de hoeveelheid regen. Na de droogte in 2018 is er te weinig regen gevallen om op de hoge zandgronden de grondwaterstand voldoende aan te vullen. Extra waterinlaat uit grote rivieren zoals bij onze buurwaterschappen is nauwelijks mogelijk', aldus waterschap De Dommel, die dit op 2 april 2019 publiceerde op zijn website. Het is opvallend dat dit verbod was uitgevaardigd in een zeer beperkt gebied. Hoewel het lastig was voor sommige eigenaren van golfbanen, ging het slechts om een beperkte periode. In die twee maanden moest het grondwaterpeil verder stijgen.

Besloten vijver

Wij spraken met Jan Coppens, senior salesmanager bij Smits BV in Veldhoven, expert in beregeningsinstallaties voor golfbanen. Zijn bedrijf heeft verschillende golfbanen in dit gebied van een beregeningsinstallatie voorzien. 'Een golfbaan wordt als grasland gezien. Daardoor valt dit soort sportvelden onder hetzelfde regime als grasland van boeren', vertelt Jan Coppens. 'In 2014 is dat al zo beslist. Daar hebben we toen tevergeefs tegen geageerd. Een kweker van graszoden voor sportvelden mag die wel beregenen, maar als de zoden eenmaal zijn geleverd en aangelegd, mogen ze niet meer worden beregend. Dat is natuurlijk raar.' Of er op een golfbaan beregend wordt of niet, is de beslissing van de eigenaar van de golfbaan. Smits heeft daar als leverancier en installateur van de beregeningsinstallatie niets over te zeggen. Toch heeft Coppens wel degelijk een mening. Als de golfbaan een eigen vijver heeft waaruit de beregeningsinstallatie water kan putten, is dat een oplossing. Het gaat dan om een besloten vijver, die in de winter gevuld wordt met hemelwater en niet is aangesloten op sloten of grondwater. Over afgesloten, eigen water heeft het waterschap geen zeggenschap. Vijvers die zijn aangesloten op een sloot van het waterschap, vallen onder het beheer van het waterschap. Het onttrekkingsverbod heeft te maken met de lage grondwaterstand. Dat was nu alleen het geval in het Boven-Dommelgebied. Aan waterschap De Dommel grenst waterschap Aa en Maas. Daar mag,

SPECIAL

binnen de regels, wel beregend worden met grondwater. Coppens: 'We hebben ook een paar klanten die met het ene been onder het regime van het ene waterschap vallen en met het andere been onder het andere.'

240 kuub per dag

'Wij hebben altijd gezegd dat elke golfbaan minstens 10 kubieke meter water per uur mag onttrekken, zoals elke burger dat mag. Maar in het Boven-Bommelgebied heeft het waterschap dat recht ook de burgers tijdelijk ontnomen. Dan heb je een probleem. Normaal gesproken mag je 24 uur per dag 10 kuub per uur onttrekken; dat is 240 kuub per dag. Daar heeft elke golfbaan genoeg aan om zijn greens en tees te beregenen. Dit voorjaar mocht dat dus niet in genoemd gebied.' Smits Veldhoven legt alleen de installaties aan. Hoe greenkeepers daarna met de installatie omgaan, is aan hen en niet aan de bouwer. Er is voor greenkeepers geen alternatief gedurende de periode van het onttrekkingsverbod, behalve leidingwater inkopen en daarmee beregenen. Meestal komt dat uit dezelfde grondwaterlaag waarvoor nu het onttrekkingsverbod geldt. Merkwaardig, vindt Coppens.

Oplossing

Een goede beregeningsinstallatie zie je nooit beregenen. Die werkt altijd 's nachts. Overdag lopen er golfers over de golfbaan en is het

Jan Coppens

Smits B.V.

rendement van beregenen veel lager. Dit ont-trekkingsverbod gold tot 1 juni. Na die tijd is er alleen het urenverbod, waarbij overdag tussen 11.00 en 17.00 uur niet mag worden beregend. ‘Dat deden we toch al niet. We zien het probleem zichzelf oplossen.’

Als je een vijver graaft, komt het grondwater ook in die vijver te staan. Als je daaruit water onttrekt, is dat net zo goed wateronttrekking zoals die tot 1 juni verboden was door het

waterschap. Coppens legt uit hoe het zit: ‘Je hebt enerzijds oppervlaktewateronttrekking; dan gaat het om water uit sloten waarover het waterschap het beheer heeft. En je hebt grondwateronttrekking; dat is water uit bronnen, maar ook uit sommige vijvers. Als je een bak in de grond maakt of een silo die zich vult met hemelwater, dan is dat jouw bak water; dat mag. Maar die mag niet gekoppeld zijn aan het oppervlaktewater van het waterschap. Als je er

100 kuub uit haalt, mag je niet aanvullen met 100 kuub. Het is aan de eigenaar hoelang die met zijn buffer wil doen.’

Nieuwe golfbanen worden vaak uit zand opgebouwd om hoogteverschillen te krijgen. Meestal worden er waterpartijen ontworpen in de baan, waaruit dat zand gewonnen wordt. Om dat goed te doen, moet een dergelijke vijver afgedicht worden. Daarmee creëer je je eigen waterbuffering. In een bestaande situatie is er niet veel mogelijk, behalve een kunstmatig opvangbassin, maar dat ziet er meestal niet zo mooi uit. Zeker de laatste jaren wordt er goed gekeken of er meer wateropslag mogelijk is in de baan, door vijvers of anders. Ook voor de uitdaging in het spel kan een vijver van pas komen. Maar op sommige banen is een vijver niet mogelijk of past het niet in de natuur.

Sommige jaren verregenen

Vorig jaar was natuurlijk een uitzonderlijk jaar, maar als je de cijfers ziet, valt de onttrekking door graslandberegening relatief mee. Ter vergelijking: voor de drinkwatervoorziening wordt jaarlijks in totaal 750 miljoen kuub water onttrokken en de industrie is in dit land goed voor 300 miljoen kuub wateronttrekking per jaar. De grasland- en akkerbouwberegening varieert van 40 tot 145 miljoen kuub per jaar, afhankelijk van het weer. Dat is een schatting van het waterschap. Coppens: ‘Iedereen schreeuwt dan moord en brand: kijk die boeren eens beregenen, maar die afname van water staat totaal niet in verhouding tot bijvoorbeeld die door de industrie. De industrie gebruikt minimaal twee keer zoveel water. Om maar te zwijgen over de drinkwatervoorziening, die neerkomt op 44 duizend liter per inwoner per jaar. De boer, de golfbaan en het sportveld vormen samen echter een kwetsbare groep. Die worden aangepakt, maar hun aandeel in de totale waterafname is maar klein. En daarbij gebruiken ze de onttrekking voor sport, ontspanning en – niet onbelangrijk – de voedselvoorziening voor de burger. Maar ja, sommige jaren zijn nat; dan hoor je er niemand over.’

Be social

Scan of ga naar:

www.greenkeeper.nl/article/30060/droogte-op-de-golfbaan